

Γυναίκες στα ΚΕΝΤΡΑ λήψης πολιτικών αποφάσεων

Γεγονότα και αριθμοί 2000

Αυτή η μπροσούρα χρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο του 4ου Κοινοτικού Μεσοπρόθεσμου Προγράμματος Δράσης για τις Ίσες Ευκαιρίες Γυναικών και Ανδρών και το Ομοσπονδιακό Υπουργείο Οικογενειακών Υποθέσεων, Ηλικιωμένων, Γυναικών και Νέων.

Οι γνώμες που εκφράζονται εδώ δεν αντιπροσωπεύουν κατ' ανάγκη τις απόψεις της Επιτροπής.

Διαθέσιμη στα Γερμανικά, Αγγλικά και Ελληνικά
2η αναθεωρημένη έκδοση
Ιούλιος 2000

Impressum

European Database – Women in Decision-Making

FrauenComputerZentrumBerlin, Cuvrystraße 1, D-10997 Berlin

Tel.: (+49) 30 / 617 970 -0

Fax: (+49) 30 / 617 970 -10

E-mail: db-decision@fczb.de

Ιστοσελίδες: www.db-decision.de, www.fczb.de

Σχέδιο: Vivien Heinz, DesignBüro Hummel (Berlin)

Μετάφραση και έκδοση στα ελληνικά: ΚΕΘΙ 2001

Πριν από 80 περίπου χρόνια οι γυναίκες εξασφάλισαν για τον εαυτό τους το δικαίωμα να ψηφίζουν και το δικαίωμα να κατέχουν πολιτικά αξιώματα στις περισσότερες χώρες της Ευρώπης. Από τότε είναι παρούσες στα κοινοβούλια, τις κυβερνήσεις και τους δημόσιους φορείς, αλλά με ελλιπή εκπροσώπηση. Παρ' ότι αυτή η μη ισόρροπη εκπροσώπηση γυναικών και ανδρών στην πολιτική βρίσκεται σε σύγκρουση με τις θεμελιώδεις δημοκρατικές αρχές, ωστόσο ακόμη δεν υπάρχει ισότιμη εκπροσώπηση των γυναικών στις διαδικασίες λήψης πολιτικών αποφάσεων.

Αυτό το φυλλάδιο περιέχει:

- γεγονότα και αριθμούς για τη συμμετοχή των γυναικών στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων στους θεσμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως και στα εθνικά, περιφερειακά και τοπικά κοινοβούλια, στις επιτροπές και τις κυβερνήσεις των Κρατών Μελών της Ε.Ε. και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.).
- μια επισκόπηση της πολιτικής ίσων ευκαιριών στην Ευρωπαϊκή Ένωση και παραδείγματα
- στρατηγικών που μπορούν να εξασφαλίσουν ισόρροπη συμμετοχή γυναικών και ανδρών σε κορυφαίες πολιτικές θέσεις.

Η πολιτική ίσων ευκαιριών της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Οι γυναίκες, που είναι το 52% του πληθυσμού, αποτελούν την πλειονότητα της ΕΕ. Είναι καλύτερα μορφωμένες από οποιεδήποτε στο παρελθόν και ολοένα και περισσότερο ζουν εργαζόμενες. Ωστόσο η ίση συμμετοχή τους σε ανώτερες θέσεις στην κοινωνία, τη βιομηχανία και την πολιτική εξακολουθεί ν' αποτελεί εξαίρεση. Μόνο στη Σουηδία οι γυναίκες-μέλη της κυβέρνησης υπερβαίνουν το 50%. Κατά μέσο όρο στην ΕΕ μόνο ένα στα πέντε μέλη των κοινοβουλίων ή των κυβερνήσεων είναι γυναίκα.* Οι εθνικές διαφορές είναι επίσης αξιοσημείωτες. Κι αυτό, παρά το γεγονός ότι υπάρχουν σημαντικοί όροι-πλαίσιο για την ίση μεταχείριση των γυναικών:

- Στη Συνθήκη της Ρώμης (1957) το Άρθρο 119 ορίζει "ίση αμοιβή για ίση εργασία". Αυτό έθεσε το θεμέλιο λίθο για την πολιτική ίσων ευκαιριών στην ΕΕ.
- Από τα μέσα της δεκαετίας του 1970 το Συμβούλιο Υπουργών της ΕΕ έχει υιοθετήσει οδηγίες για να θεσπιστεί η ίση μεταχείριση για γυναίκες και άνδρες στα Κράτη Μέλη της ΕΕ (π.χ. ίσες ευκαιρίες πρόσβασης στην απα-

σχόληση και την επαγγελματική εκπαίδευση, κοινωνική ασφάλιση, αυτο-απασχόληση, και προστασία των εγκύων στο χώρο εργασίας).

- Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο έχει αναπτύξει νομοθεσία που καθιστά παράνομες τις άμεσες και έμμεσες διακρίσεις ως προς το φύλο σε όλα τα νομικά συστήματα των Κρατών Μελών.
- Από τις αρχές της δεκαετίας του 1980 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή οργανώνει προγράμματα δράσης για να προωθήσει τις ίσες ευκαιρίες. Ενώ στα δύο πρώτα προγράμματα η έμφαση δινόταν στις ίσες ευκαιρίες στην εργασία, το Τρίτο Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα Δράσης έχει αναγνωρίσει τη σημασία που έχει για τις πολιτικές ίσων ευκαιριών η ενεργός συμμετοχή των γυναικών στις διαδικασίες λήψης πολιτικών αποφάσεων. Αυτό το έχει αναλύσει και υποστηρίξει μέσω του Δικτύου Εμπειρογνομόνων «Γυναίκες στα Κέντρα Λήψης Αποφάσεων». Ένας από τους κύριους στόχους του Τέταρτου Προγράμματος Δράσης (1996-2000) είναι η ισόρροπη συμμετοχή γυναικών

* Οι ίσες ευκαιρίες για γυναίκες και άνδρες μας αφορούν όλους - την κάθε μεμονωμένη γυναίκα, τον κάθε μεμονωμένο άνδρα και την κοινωνία σαν σύνολο.

και ανδρών στα κέντρα λήψης αποφάσεων. Το πρόγραμμα που εξαγγέλθηκε το Μάρτιο του 2000 και συνεχίζει αυτή τη δράση, με κανένα τρόπο δε θα τροποποιήσει αυτό το στόχο.

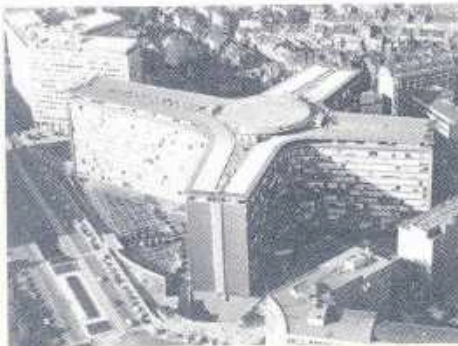
- Αφού η υποστήριξη των διαρθρωτικών ταμείων δεν κατάφερε να φθάσει στις γυναίκες της ΕΕ, ή, εάν έφθασε, αυτό έγινε σε μικρό μόνο βαθμό, ενισχύθηκε η βάση που αφορά την αρχή ίσων ευκαιριών για τις γυναίκες και τους άνδρες στην αγορά εργασίας, μέσω της μεταρρύθμισης που πραγματοποιήθηκε το 1993 στον κανονισμό-πλαίσιο και αφορούσε και τα τρία ταμεία.
- Μέσω του προγράμματος NOW (New Opportunities for Women - Νέες Ευκαιρίες για τις Γυναίκες) υπό την Κοινοτική Πρωτοβουλία ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ (1994-1999) που χρηματοδοτήθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, διαμορφώθηκε το μόνο πρόγραμμα ειδικά για γυναίκες στο πλαίσιο των Κοινοτικών Πρωτοβουλιών. Οι στόχοι του είναι η δημιουργία προσόντων για τα επαγγέλματα του μέλλοντος, η επαγγελματική ανεξαρτησία, ο καλύτερος συνδυασμός εργασίας και οικογένειας και η ενθάρρυνση για την προώθηση σε θέσεις λήψης αποφάσεων.
- Το 1995 δημιουργήθηκε η ομάδα ίσων ευκαιριών. Περιλαμβάνει πέντε μέλη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και σ' αυτήν προεδρεύει ο Πρόεδρος. Καθήκον της είναι να κάνει τις ίσες ευκαιρίες για γυναίκες και άνδρες αναπόσπαστο μέρος όλων των πολιτικών (gender mainstreaming).
- Στη Χάρτα της Ρώμης (1996) οι Υπουργοί Γυναικείων Υποθέσεων της ΕΕ καλούν για ανανέωση της πολιτικής και της κοινωνίας μέσω μιας δραστήριας πολιτικής ίσων ευκαιριών: "Η ισότιμη συμμετοχή γυναικών και ανδρών στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων είναι ο κύριος στόχος μας σε ευρωπαϊκό επίπεδο".
- Στη Σύστασή του στις 2 Δεκεμβρίου 1996 το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης καλεί τα Κράτη-Μέλη ν' αναπτύξουν τα μέτρα και τις στρατηγικές που απαιτούνται για να διορθωθεί η υποεκπροσώπηση των γυναικών στις θέσεις λήψης αποφάσεων.

- Σαράντα χρόνια μετά τη Συνθήκη της Ρώμης τα Κράτη-Μέλη της ΕΕ ανέλαβαν, με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ (1997), να καταστήσουν τις ίσες ευκαιρίες μια ουσιώδη συνιστώσα της ευρωπαϊκής πολιτικής και των εθνικών πολιτικών. Έτσι η ισότητα γυναικών και ανδρών γίνεται κριτήριο, με το οποίο θα πρέπει να μετρώνται όλες οι πλευρές της πολιτικής.
- Η Διακήρυξη των Παρισίων (1999) συνεχίζει την ανωτέρω δέσμευση της Επιτροπής και των Κρατών-Μελών στην Αθήνα (1992) και στη Ρώμη (1996), και απαιτεί ένα πολιτικό σύμφωνο ανάμεσα σε όλους όσοι κατέχουν εξουσία. Η ένταξη της διάστασης του φύλου σε όλες τις πολιτικές (gender mainstreaming) ήταν το εργαλείο, με το οποίο η ισότητα θα μπορούσε επιτέλους να είναι εγγυημένη, όχι μόνο κατά νόμο, αλλά και στην πράξη. Η Διακήρυξη σαφώς εμπλέκει εκείνους που λαμβάνουν αποφάσεις στη βιομηχανία, οι οποίοι θα πρέπει, για το δικό τους συμφέρον, ν' αντλούν από το γυναικείο δυναμικό, που μέχρι τώρα έμενε αδρανές, για τις θέσεις λήψης αποφάσεων.

Η ένταξη της διάστασης του φύλου σε όλες τις πολιτικές ('Gender Mainstreaming')

Χάρη στις προσπάθειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η αρχή της ένταξης της διάστασης του φύλου σε όλες τις πολιτικές ('gender mainstreaming') θεσπίστηκε στην πλατφόρμα δράσης της Παγκόσμιας Διάσκεψης Γυναικών του Πεκίνου το 1995. Από τότε η αρχή αυτή έχει διαμορφώσει την πολιτική ίσων ευκαιριών της ΕΕ. Στην ουσία 'mainstreaming' σημαίνει τη δέσμευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ότι θα επιδιώξει μια πολιτική ίσων ευκαιριών ως καθήκον που διαπερνά όλους τους τομείς. Με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ που κυρώθηκε το 1999 από τα Κράτη-Μέλη, η στρατηγική αναπτύχθηκε παραπέρα υπό τον όρο 'Gender Mainstreaming'.

Η έδρα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,
Βρυξέλλες

Ο όρος σημαίνει ότι οι ίσες ευκαιρίες για άνδρες και γυναίκες συμπεριλαμβάνονται σε όλες τις πλευρές της πολιτικής και συνοδεύονται με τη συνέχιση των θετικών δράσεων (συγκεκριμένη προώθηση των γυναικών) μέχρι να επιτευχθεί πραγματικά η ισότητα. Επομένως, οι ίσες ευκαιρίες δεν είναι πλέον ένα ειδικό θέμα, αλλά θεμελιώδης συνιστώσα όλων των πολιτικών της ΕΕ - ως κατευθυντήρια αρχή των δράσεων των φορέων της Κοινότητας και δέσμευση όλων των Κρατών Μελών της ΕΕ. Με συγκεκριμένους όρους αυτό σημαίνει ότι όλες οι προτάσεις, τα σχέδια, τα μέτρα και τα προγράμματα πρέπει να εξετάζονται πριν από την υιοθέτησή τους για να προσδιορίζεται ποιές συνέπειες θα έχουν για την ισότητα ανάμεσα σε άνδρες και γυναίκες. Το ίδιο ισχύει όσον αφορά την εφαρμογή της παρακολούθησης της πρόόδου και της αξιολόγησης.*

Οι πρώτες επιπτώσεις μπορούν να διαπιστωθούν στη Διαδικασία του Λουξεμβούργου, που ονομάστηκε έτσι από τη Σύνοδο Κορυφής για την Ανεργία στο Λουξεμβούργο (1997), στην οποία

οι επικεφαλής κρατών και κυβερνήσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης υιοθέτησαν την Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Απασχόληση (EPS). Σύμφωνα με αυτή τη στρατηγική, το Συμβούλιο αποφασίζει κάθε χρόνο τις κατευθυντήριες γραμμές της πολιτικής για την απασχόληση, που στη συνέχεια εφαρμόζονται από τα Κράτη-Μέλη με τα Εθνικά Σχέδια Δράσης (NAP). Το 'gender mainstreaming' ισχύει τόσο για την Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Απασχόληση, όσο και για την πιο πρόσφατη μεταρρύθμιση των Διαρθρωτικών Ταμείων στο πλαίσιο της Agenda 2000.

Η νέα Κοινοτική Πρωτοβουλία EQUAL (2000-2006), που χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Διαρθρωτικό Ταμείο, επίσης ενσωματώνει τη διπλή στρατηγική του 'gender mainstreaming': να συμπεριλαμβάνονται τόσο η διάσταση των ίσων ευκαιριών για γυναίκες και άνδρες σε όλα τα προωθούμενα μέτρα, όσο και οι θετικές δράσεις με τη μορφή συγκεκριμένων γυναικείων προγραμμάτων.

** Οι γυναίκες αντιπροσωπεύουν τα μισά εν δυνάμει ταλέντα και δεξιότητες της ανθρωπότητας και η υποεκπροσώπησή τους στα κέντρα λήψης αποφάσεων είναι απώλεια για την κοινωνία σαν σύνολο.*

ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Αυτή η διακήρυξη υπογράφηκε στην πρώτη ευρωπαϊκή συνδιάσκεψη «Γυναίκες στα Κέντρα Λήψης Αποφάσεων» το 1992 από τις γυναίκες υπουργούς των Κρατών-Μελών της ΕΕ, μετά από πρόσκληση της (τότε) Επιτρόπου Βάσως Παπανδρέου.

Γυναίκες πολιτικοί στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ιδρύθηκε το 1957, αλλά περισσότερα από τρεις δεκαετίες πέρασαν πριν διοριστούν γυναίκες Επίτροποι. Η Βάσω Παπανδρέου (Ελλάδα) και η Christiane Scrivener (Γαλλία) ήταν οι δύο πρώτες γυναίκες Επίτροποι που πήγαν στις Βρυξέλλες το 1989. Την επόμενη περίοδο (1995-1999) υπήρχαν ήδη πέντε γυναίκες Επίτροποι. Αυτό αντιστοιχεί σε ποσοστό 25%. Στη νέα Επιτροπή (1999-2003) αυτό το ποσοστό δεν έχει αλλάξει.*

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο

Οι επικεφαλής κρατών και κυβερνήσεων των Κρατών-Μελών της ΕΕ που εκπροσωπούνται στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, δεν αποτελούν πλέον μια 'λέσχη μόνο για άνδρες'. Σήμερα δεν υπάρχει γυναίκα επικεφαλής κυβέρνησης στην ΕΕ, αλλά το Συμβούλιο έχει δύο γυναίκες-μέλη επικεφαλής κρατών (την Ταϊά Χαλονεν/Φινλανδία και την Mary McAleese/Ιρλανδία) και τρεις υπουργούς Εξωτερικών (την Anna Lindh/Σουηδία, την Benita Maria Ferreto-Waldner/Αυστρία και τη Lydie Polfer/Λουξεμβούργο).

	Σύνολο	Γυναίκες	σε %
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	626	194	31,0
Ευρωπαϊκή Επιτροπή	25	5	20,0
Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή*	222	38	17,1
Επιτροπή των Περιφερειών*	222	31	14,0

Ενημέρωση: Μάιος 2000

* Ενημέρωση: Νοέμβριος 1999

6

* Η ΕΕ θα πρέπει να εργαστεί δραστήρια για να προωθήσει την ισχυρή παρουσία γυναικών σε υψηλό επίπεδο στο εργατικό δυναμικό, ιδιαίτερα στις θέσεις λήψης αποφάσεων. Η ανισότητα και οι διακρίσεις δεν είναι απλώς κοινωνικό, αλλά και δομικό πρόβλημα. Είναι σημαντική η δράση για το συντονισμό των προσπαθειών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, έτσι ώστε να βελτιωθεί η μοίρα των γυναικών στην ΕΕ. (...) Για ν' αποκτήσουμε μια κρίσιμη μάζα γυναικών επιτελικών στελεχών σε όλα τα πεδία και σε όλα τα επίπεδα των κέντρων λήψης αποφάσεων (...) είναι αδύνατο ν' αποφευχθούν τα συστήματα πασό-σωσης, αν πρόκειται να εξασφαλιστούν ίσες ευκαιρίες.

LISSY GRÖNER, Βουλευτής Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και SUSANNA FLORIO, Μέλος της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Οι γυναίκες αποτελούν το 31,0% των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, το οποίο στην "παγκόσμια κατάταξη" των εθνικών κοινοβουλίων βρίσκεται στην 6η θέση πίσω από την Ισλανδία (34,9%) και τη Γερμανία (31,2%), και στην ΕΕ στην 7η θέση πίσω από την Ολλανδία (36,7%) και την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας.

Στις τελευταίες ευρωπαϊκές εκλογές το 1999, η Γαλλίδα Nicole Fontaine εξελέγη Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Από τους 14 αντιπροέδρους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, γυναίκα είναι μόνο μία. Γυναίκες προεδρεύουν σε 5 από τις 17 κοινοβουλευτικές επιτροπές (περιβάλλοντος, υγείας και προστασίας του καταναλωτή, νομικών υποθέσεων και εσωτερικής αγοράς, οικονομικών και νομισματικών υποθέσεων, ελέγχου του προϋπολογισμού, δικαιωμάτων των γυναικών). Σ' επιτροπές όπως περιβάλλοντος, πολιτισμού, εξωτερικού εμπορίου και αιτήσεων, φθάνουν την 'κρίσιμη μάζα' του 30% και πλέον. Κατά κανόνα αποτελούν το ένα στα πέντε μέλη κάθε επιτροπής.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή

Στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή εκπροσωπούνται ομάδες διαφόρων συμφερόντων της οικονομικής και κοινωνικής ζωής της ΕΕ. Στην Επιτροπή προεδρεύει η Ιταλίδα Beatrice Rangoni-Machianelli. Υπάρχει περίπου ο ίδιος αριθμός γυναικών σε κάθε μία από τις τρεις σχετικές κοινωνικές ομάδες - εργοδοτών, εργαζομένων και διαφόρων συμφερόντων. Αυτό ισχυδυναμεί μ' ένα συνολικό μερίδιο 17,1%, που είναι πολύ χαμηλό. Σε σύγκριση με την προηγούμενη περίοδο διακυβέρνησης ωστόσο, αυτός ο αριθμός αυξήθηκε κατά 2,1%.

Η Επιτροπή των Περιφερειών

222 αντιπρόσωποι από την τοπική και περιφερειακή πολιτική αρένα των Κρατών-Μελών της ΕΕ φροντίζουν για τα συμφέροντα των περιφερειών τους στις Βρυξέλλες. Ωστόσο και σ' αυτό το πολιτικό σώμα οι γυναίκες έχουν πολύ μικρό-

τερη εκπροσώπηση μ' ένα μερίδιο 14% (31 γυναίκες). Είναι ωστόσο πολύ πιο δραστήριες από τους άνδρες συναδέλφους τους. Την πρώτη περίοδο εκλογής αυτού του σώματος (1994-1998) οι γυναίκες προετόμασαν γύρω στο 20% των σχεδίων της Επιτροπής, ποσοστό

διπλάσιο από το ποσοστό τους σ' αυτό το σώμα (9,9%). Το Λουξεμβούργο, η Ολλανδία και η Πορτογαλία δε στέλνουν καμιά γυναίκα εκπρόσωπο στην Επιτροπή των Περιφερειών. Η Φινλανδία και η Ιρλανδία έχουν τη μεγαλύτερη αναλογία γυναικών (και οι δύο 44,4%).*

ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

		Έδρες	σε %	Γυναίκες	σε %
EPP	Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα/Ευρωπαίοι	233	37,2	62	26,6
PES	ΔημοκράτεςΚόμμα Ευρωπαίων Σοσιαλιστών	180	28,8	69	38,3
ELDR	Φιλελεύθερο, Δημοκρατικό και Μεταρρυθμιστικό Κόμμα	50	8,0	16	32,0
V/Ale	Πράσινοι/Ευρωπαϊκή Ελεύθερη Συμμαχία	48	7,7	20	41,7
GUE/	Ευρωπαϊκή Ενωμένη Αριστερά/Βορειο-ευρωπαϊκή				
NGL	Πράσινη Αριστερά	42	6,7	15	35,7
UEN	Ένωση για μια Ευρώπη των Εθνών	30	4,8	7	23,3
TDI	Τεχνική Ομάδα Ανεξάρτητων Μελών	18	2,9	1	5,6
EDD	Ευρώπη των Δημοκρατιών και των Ποικιλιών	16	2,6	2	12,5
NI	Αδέσμευτοι	9	1,4	2	22,2
	Σύνολο	626	100	194	31,0

Ενημέρωση: 2000

8

* Θα μπορούσε να ρωτήσει κανείς, μήπως άραγε τα πράγματα θα ήταν διαφορετικά, αν οι γυναίκες βρίσκονταν σε θέσεις (...) με επιρροή. Η απάντησή μου είναι 'όχι', αν μιλάμε απλώς για μερικές γυναίκες, αλλά είναι 'ναι', αν επιτρέψουμε σ' επαρκή αριθμό γυναικών να επηρεάζουν τα κέντρα λήψης πολιτικών, οικονομικών και κοινωνικών αποφάσεων. Μόνο όταν οι γυναίκες αναλάβουν το μερίδιό τους στις ευθύνες και τα καθήκοντα της κοινωνίας, θα έχουμε μια ευκαιρία να επηρεάσουμε την εξέλιξη, έτσι ώστε η κοινωνία να μπορέσει ν' αλλάξει προς μια πιο ειρηνική κατεύθυνση και, τόσο οι γυναίκες όσο και οι άνδρες να μπορούν να είναι ελεύθεροι και ίσοι. **MAJ BRITT THEORIN**, Προεδρεύουσα της Επιτροπής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τα Δικαιώματα των Γυναικών και τις Ίσες Ευκαιρίες.

Γυναίκες στα εθνικά κοινοβούλια

Ένα στα τέσσερα μέλη των εθνικών κοινοβουλίων της ΕΕ είναι γυναίκα. Ωστόσο αυτός ο αριθμός δεν αποτυπώνει τις σημαντικές εθνικές διαφορές. Η Σουηδία, με μια αναλογία γυναικών 43,6% (1994: 40,4%), πλησιάζει περισσότερο σε μια εκπροσώπηση που στηρίζεται στην ιστιμμία. Υπάρχουν πολύ λιγότερες γυναίκες στα κοινοβούλια των περιοχών της Μεσογείου (εκτός από την Ισπανία), όπως και στη Γαλλία, το Βέλγιο και την Ιρλανδία. Σε πέντε Κράτη-Μέλη πρόεδροι κοινοβουλίων είναι γυναίκες (Φινλανδία, Ολλανδία, Ισπανία, Σουηδία και Βρετανία). Σ' όλα σχεδόν τα κοινοβούλια οι γυναίκες προεδρεύουν σε μία ή περισσότερες κοινοβουλευτικές επιτροπές (μ' εξαίρεση την Ιρλανδία). Τ' αντικείμενά τους διαφέρουν πάρα πολύ μεταξύ τους κι από καιρό έχουν προωθηθεί πέρα από τα "μαλακά" πεδία της πολιτικής, όπως είναι οι κοινωνικές υποθέσεις, ο πολιτισμός, η νεολαία ή η οικογένεια.

Σ' όλα σχεδόν τα Κράτη-Μέλη οι γυναίκες είναι δραστήριες και στα "σκληρά" πεδία. Συμμετέχουν στις επιτροπές για τον προϋπολογισμό και τα οικονομικά (μ' εξαίρεση την Ιρλανδία), αλλά σε κατώτερη κλίμακα απ' ότι η παρουσία τους στο κοινοβούλιο. Παρόλ' αυτά στην Ολλανδία, τη Φινλανδία και την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας τουλάχιστον ένα στα πέντε μέλη της επιτροπής για τον προϋπολογισμό είναι γυναίκα. Στη Σουηδία αυτή η επιτροπή αποτελείται σχεδόν εξ ίσου από γυναίκες και άνδρες.

Ανώτερα και κατώτερα νομοθετικά σώματα

Σ' εννέα Κράτη-Μέλη της ΕΕ το κοινοβούλιο αποτελείται από δύο νομοθετικά σώματα. Στα "ανώτερα νομοθετικά σώματα" (το όνομα ποικίλλει) οι γυναίκες εκπροσωπούνται σε κατώτερη κλίμακα από ό,τι στα "κατώτερα νομοθετικά σώματα" (μ' εξαίρεση το Βέλγιο και την Ιρλανδία). Ο μέσος όρος της ΕΕ είναι 15,8%. Αυτά τα νομοθετικά σώματα δεν έχουν στο σύνολό τους εκλεγμένα μέλη.

ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΤΑ ΕΘΝΙΚΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΑ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ-ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΕΕ ΚΑΙ ΤΟΥ Ε.Ο.Χ.

ΕΕ Κράτη-Μέλη	Στις	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες	Σε %
S Σουηδία	26.08.99	349	197	152	43.6
DK Δανία*	19.05.00	175	110	65	37.1
FI Φινλανδία	30.05.00	200	126	74	37.0
NL Ολλανδία	27.08.99	150	95	55	36.7
D Γερμανία	09.05.00	669	460	209	31.2
F Γαλλία	23.05.00	577	518	59	10.2
E Ισπανία	13.04.00	349	252	97	27.8
AT Αυστρία	29.10.99	183	134	49	26.8
B Βέλγιο	23.05.00	150	114	36	24.0
P Πορτογαλία	12.01.00	230	185	45	19.6
UK Βρετανία	26.08.99	658	537	121	18.4
L Λουξεμβούργο	30.05.00	60	50	10	16.7
IRL Ιρλανδία	17.01.00	166	144	22	13.3
I Ιταλία	30.05.00	626	556	70	11.2
EL Ελλάδα	20.04.00	300	269	31	10.3
Σύνολο		4,842	3,747	1,095	22.6
N Νορβηγία	29.06.99	165	105	60	36.4
PL Λιχτενστάιν	26.05.00	25	24	1	4.0
IS Ισλανδία	30.05.00	63	45	23	36.5

*175, εκτός από 4 έδρες για τη Γροιλανδία και τις Νήσους Φερόε

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στο Στρασβούργο

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΤΙΣ ΕΘΝΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

	Επιτροπές με γυναίκα πρόεδρο	Επιτροπές με τη μεγαλύτερη αναλογία γυναικών	σε %
B	2 από 27	Συμβούλιο για Ίσες Ευκαιρίες	92,9
P	2 από 14	Επιτροπή για Ίσες Ευκαιρίες και Οικογενειακές Υποθέσεις	76,9
ΥΚ	9 από 26	Επιτροπή Υγείας	76,5
Σ	7 από 16	Επιτροπή Νομικών Υποθέσεων	71,0
ΑΤ	7 από 35	Επιτροπή για την Ίση Μεταχείριση Γυναικών και Ανδρών	68,0
ΕΠ	5 από 15	Περιβαλλοντική Επιτροπή	64,7
ΝΥ	4 από 31	Επιτροπή για την Υγεία και την Ψυχαγωγία	64,0
Ι	4 από 25	Επιτροπή για Ίσες Ευκαιρίες και Προώθηση των Γυναικών	63,6
Ω	5 από 23	Επιτροπή για την Οικογένεια, τους Ηλικιωμένους, τις Γυναίκες και τη Νεολαία	61,3
ΥΚ	1 από 30	Επιτροπή για την Επαγγελματική Εκπαίδευση & την Απασχόληση	52,9
ΙΒΙ	0 από 18	Κοινή Επιτροπή για τη Δικαιοσύνη, την Ισότητα, την Άμυνα και την Πολιτική για τις Γυναίκες & Επιτροπή Οικογενειακών Υποθέσεων	42,1
Π	3 από 14	Επιτροπή για τον Πολιτισμό	25,5
Ρ	1 από 8	Επιτροπή για τον Πολιτισμό, την Οικογένεια & τις Κοινωνικές Υποθέσεις	17,5
Ε		δεν υπάρχουν στοιχεία	
Β		δεν υπάρχουν στοιχεία	

Τα στοιχεία για τις κοινοβουλευτικές επιτροπές συγκεντρώνονται
μετά από κάθε σχετική σύνοδο του κοινοβουλίου.

Ενημέρωση: 2000

Γυναίκες στις εθνικές κυβερνήσεις

Η εποχή που οι ομαδικές φωτογραφίες δεν συμπεριελάμβαναν γυναίκες έχει τελειώσει. Σε κάθε κυβέρνηση των Κρατών-Μελών της ΕΕ υπάρχουν τουλάχιστον δύο γυναίκες.

Εκτός από την Ιρλανδία, και η Φινλανδία έχει τώρα πρόεδρο γυναίκα. Στη Βρετανία, την Ολλανδία και τη Δανία οι βασιλίσσες είναι οι ανώτερες εκπρόσωποι του κράτους.

Ωστόσο το γεγονός ότι το ανώτατο κρατικό αξίωμα είναι σε γυναικεία χέρια, δεν αποτελεί εγγύηση για την ισόρροπη συμμετοχή των γυναικών στην κυβέρνηση.

Στην Πορτογαλία μόνο επτά γυναίκες μεταξύ 53 ανδρών έχουν κυβερνητικές ευθύνες (11,7%).*

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΣΕ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ

Σ	Υπουργός Εξωτερικών Υποθέσεων και δύο Υπουργοί Δικαιοσύνης*
ΕΙ	Υπουργός Εσωτερικών
Ι	Υπουργός Εξωτερικών Υποθέσεων
ΔΤ	Υπουργός Εξωτερικών Υποθέσεων
ΟΚ	Υπουργός Εσωτερικών
Π	Υπουργός Δικαιοσύνης
Ρ	Υπουργός Δικαιοσύνης

* Το σουηδικό Υπουργείο Δικαιοσύνης έχει δύο υπουργούς.
Ενημέρωση: 2000

** Είναι ουσιαστικό να εφαρμοστεί στην πράξη η ισότητα ανάμεσα στους ανθρώπους. Το πρώτο βήμα γι' αυτό είναι να εξαλειφθούν οι διακρίσεις. Οι μεγάλες προκλήσεις σήμερα είναι να εφαρμοστούν τα δικαιώματα των γυναικών σαν ανθρώπινα δικαιώματα και να δοθεί στις γυναίκες η πραγματική δυνατότητα να ενεργούν και ν' ασκούν επιρροή στην κοινωνία. TARJA HALONEN, ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΦΙΝΛΑΝΔΙΑΣ*

Στην ΕΕ υπάρχουν συνολικά 77 γυναίκες υπουργοί και 62 γυναίκες υφυπουργοί. Σχεδόν ένα στα τέσσερα μέλη των κυβερνήσεων είναι γυναίκα (24,8%).

Ο κλασικός τομέας των γυναικών, η οικογενειακή πολιτική, εξακολουθεί ν' αποτελεί γυναικείο χώρο. Σε πολλές χώρες τοποθετείται μαζί με την εργατική και την κοινωνική πολιτική ή με την πολιτική για τη νεολαία και τις ίσες ευκαιρίες, στο ίδιο υπουργείο.

Οι γυναίκες αποκτούν ολοένα και περισσότερες ευθύνες στα λεγόμενα σκληρά πεδία - έχουν διατελέσει συνολικά 23 φορές υπουργοί ή υφυπουργοί εξωτερικών υποθέσεων, δικαιοσύνης, οικονομικών υποθέσεων, εσωτερικών υποθέσεων και άμυνας.

ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΣΤΑ ΚΡΑΤΗ-ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΕ ΚΑΙ ΤΟΥ Ε.Ο.Χ. (ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΚΑΙ ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΙ)

	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες	σε %
Σ	19	8	11	57,9
ΔΚ	20	11	9	45,0
ΕΙ	18	11	7	38,9
ΙΚ	85	55	30	35,3
Δ	40	26	14	35,0
Ε	32	21	11	34,4
ΑΤ	16	11	5	31,3
Η	29	20	9	31,0
Ι	14	10	4	28,6
Ε	17	14	3	17,6
Β	18	15	3	16,7
ΙΡ	32	27	5	15,6
Γ	78	67	11	14,1
ΕΛ	83	73	10	12,0
Ρ	60	53	7	11,7
	561	422	139	24,8
Ν	19	11	8	42,1
ΙΣ	12	9	3	25,0
Ρ	5	4	1	20,0

Ενημέρωση: 2000

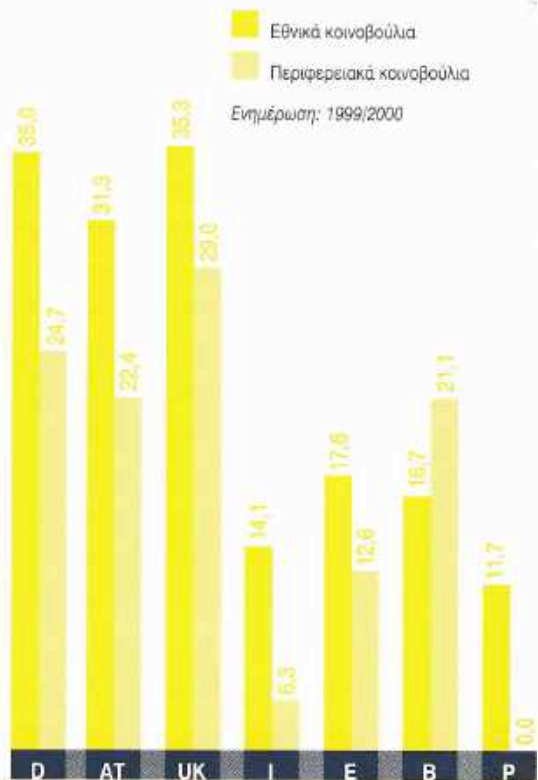

Οι γυναίκες στην πολιτική περιφερειών και δήμων

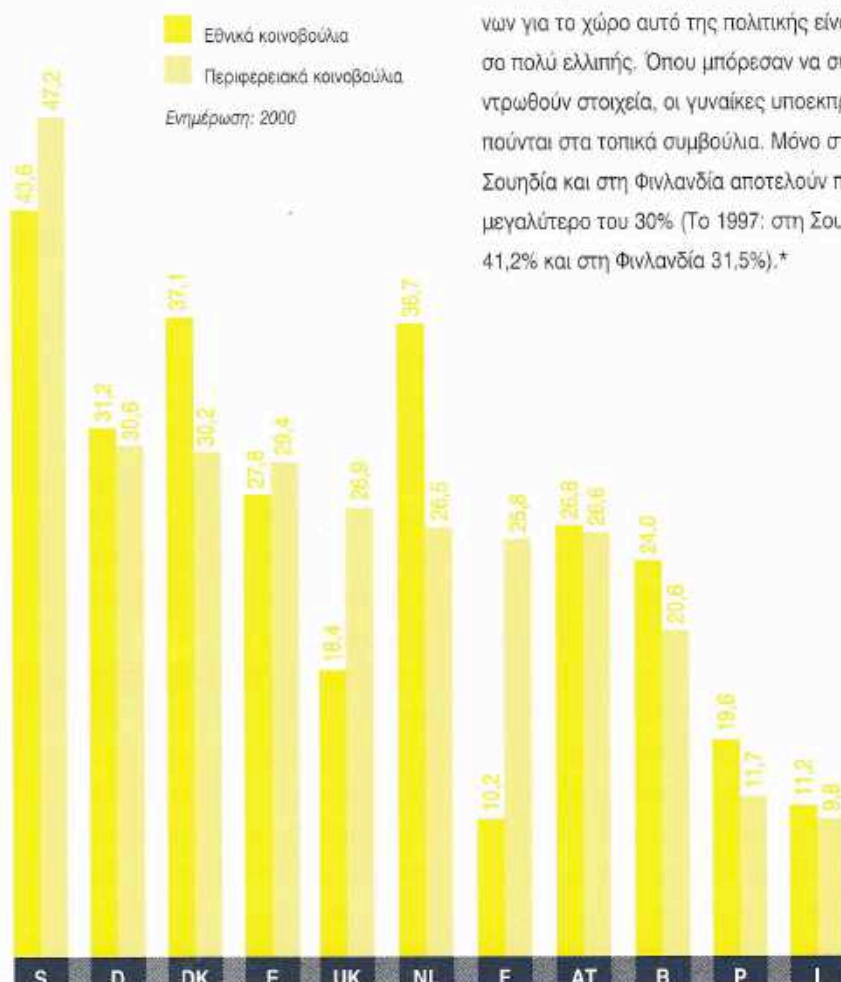
Στις περισσότερες χώρες η αναλογία των γυναικών στα περιφερειακά και στα τοπικά κοινοβούλια και κυβερνήσεις είναι κατώτερη απ' ό,τι σε εθνικό επίπεδο.

Μόνο 11 από τα 15 Κράτη-Μέλη έχουν εκλεγμένα περιφερειακά κοινοβούλια. Σε όλες σχεδόν τις περιπτώσεις η αναλογία των γυναικών είναι μικρότερη από την κρίσιμη μάζα του 30% στο κοινοβούλιο και την κυβέρνηση (γυναίκες υπουργοί και υφυπουργοί). Αντίθετα στη Σουηδία γυναίκες και άνδρες εκπροσωπούνται σε ίση σχεδόν αναλογία στα περιφερειακά κοινοβούλια (47,2%). Σε τρεις περιφέρειες οι γυναίκες έχουν ποσοστό μεγαλύτερο του 50%. Στο Styria/Αυστρία και στο Schleswig-Holstein/Γερμανία γυναίκες βρίσκονται επικεφαλής των περιφερειακών κυβερνήσεων.

ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΤΙΣ ΕΘΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΙΣ (ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΚΑΙ ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΙ)

ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΤΑ ΕΘΝΙΚΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΑ

Η πολιτική συμμετοχή σε τοπικό επίπεδο μπορεί να μετρηθεί, αν υπολογίσουμε τον αριθμό των τοπικών γυναικών συμβούλων. Η βάση δεδομένων για το χώρο αυτό της πολιτικής είναι ωστόσο πολύ ελλιπής. Όπου μπόρεσαν να συγκεντρωθούν στοιχεία, οι γυναίκες υποεκπροσωπούνται στα τοπικά συμβούλια. Μόνο στη Σουηδία και στη Φινλανδία αποτελούν ποσοστό μεγαλύτερο του 30% (Το 1997: στη Σουηδία 41,2% και στη Φινλανδία 31,5%).*

* Στην κοινωνία μας κάθε άλλο παρά έχουμε επιτύχει την ίση μεταχείριση των γυναικών. Οι γυναίκες υποεκπροσωπούνται στις θέσεις λήψης αποφάσεων, παρ' ότι υπάρχουν τόσες ικανές γυναίκες, όσοι και άνδρες. Γιατί συμβαίνει να είμαι η μόνη γυναίκα Πρωθυπουργός σ' αυτή τη χώρα; Σίγουρα υπάρχουν και άλλες γυναίκες που θα μπορούσαν να φέρουν σε πέρας αυτό το καθήκον. Το υπουργικό μου συμβούλιο αποδεικνύει ότι οι γυναίκες μπορούν ν' αντιμετωπίσουν οποιαδήποτε πρόκληση. Δεν εννοώ να θίξουμε τους άνδρες, όμως είμαι πεπεισμένη ότι η κυβέρνησή μου θα μπορούσε ν' αποτελεί υπόδειγμα.

HEIDE SIMONIS, ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΙΔΙΟΥ SCHLESWIG-HOLSTEIN / ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Στρατηγικές για την ίση συμμετοχή των γυναικών

Η αναλογία γυναικών σ' επιτελικές πολιτικές θέσεις έχει αυξηθεί σχεδόν παντού στην ΕΕ κατά τη δεκαετία του 1990. Στα περισσότερα κέντρα λήψης αποφάσεων όμως δεν έχει ακόμα επιτευχθεί η κρίσιμη μάζα του 30%.

Μόνο μια μακροπρόθεσμη στρατηγική μπορεί να οδηγήσει στην ισόρροπη συμμετοχή γυναικών και ανδρών στις διαδικασίες λήψης πολιτικών αποφάσεων.*

Στις σκανδιναβικές χώρες οι νόμοι για την ισότητα ανάμεσα σε γυναίκες και άνδρες, που έχουν εισαχθεί στη δεκαετία του 1980, περιέχουν διατάξεις για την ισόρροπη συμμετοχή γυναικών και ανδρών στις δημόσιες επιτροπές. Η συμμετοχή των γυναικών στις διαδικασίες λήψης πολιτικών αποφάσεων στις χώρες αυτές αποτελεί μοντέλο για την ΕΕ.

Οι κανονισμοί για τις ποσοτώσεις είναι σημαντικό εργαλείο για ν' αποκτήσουν οι γυναίκες πρόσβαση σε κορυφαίες πολιτικές θέσεις.

Μέχρι την άνοιξη του 2000 το Βέλγιο ήταν το μόνο Κράτος-Μέλος της ΕΕ με νομοθετική ρύθμιση για ποσόστωση. Η ρύθμιση υποχρεώνει όλα τα κόμματα να δίνουν το ένα τρίτο των θέσεων της λίστας τους σε γυναίκες. Μετά τις εκλογές του 1999 αυτό οδήγησε σε σημαντική αύξηση των γυναικών στο εθνικό κοινοβούλιο, από 13,3% σε 23,3%.

Το 1994 ιδρύθηκε στη Γαλλία ο σύνδεσμος "Αύριο η Ιστορία". Αυτός ο σύνδεσμος οργάνωσε καμπάνιες για την ίση συμμετοχή γυναικών και ανδρών στην πολιτική - με επιτυχία. Η δημόσια συζήτηση οδήγησε στην υιοθέτηση νομοθετικής ρύθμισης την άνοιξη του 2000. Ο νόμος ορίζει ότι τα κόμματα πρέπει να παρουσιάζουν ίσο αριθμό γυναικών και ανδρών στις λίστες των υποψηφίων για τις τοπικές και τις ευρωπαϊκές εκλογές, όπως και για τις εκλογές για τη Γερουσία, που διεξάγονται σύμφωνα με την αρχή της αναλογικής εκπροσώπησης. Οι εθνικές και οι περιφερειακές εκλογές διεξάγονται με πλειοψηφικό σύστημα, που δεν επιτρέπει ποσοτώσεις. Εδώ ο νόμος προβλέπει οικονομικές κυρώσεις για τα κόμματα, τα οποία, εφόσον απο-

6

* Δεσμευόμαστε ν' αναλάβουμε δράση για την άμεση απόδοση εξουσιών στις γυναίκες και για την ανάπτυξη των αναγκαίων θεσμικών και νομοθετικών μέτρων. ΧΑΡΤΑ ΤΗΣ ΡΩΜΗΣ

Η Χάρτα υπογράφηκε στην Ευρωπαϊκή Σύνοδο Κορυφής "Οι Γυναίκες για την Ανανέωση της Πολιτικής και της Κοινωνίας", 1996, από 15 γυναίκες υπουργούς των Κρατών-Μελών της ΕΕ.

κλίνουν κατά 2% ή περισσότερο από την αρχή της ιστιμίας, θα χάνουν μέρος των κρατικών επιχορηγήσεων. Ο νόμος θα εφαρμοστεί για πρώτη φορά στις τοπικές εκλογές του 2001.

■ Στην Ιταλία υπήρχε νομοθετική ρύθμιση για ποσόστωση το 1993 για τις τοπικές και επαρχιακές εκλογές. Αυτή καταργήθηκε το 1995 από το Ιταλικό Συνταγματικό Δικαστήριο με το σκεπτικό ότι ήταν αντίθετη με την αρχή της ισότητας. Στο διάστημα εκείνων των δύο χρόνων η αναλογία των γυναικών στα αντίστοιχα σώματα υπερδιπλασιάστηκε, από 6% σε 13%.

■ Η Ολλανδική κυβέρνηση ακολουθεί διαφορετικό δρόμο προκειμένου ν' αυξηθεί ο αριθμός των γυναικών στο κοινοβούλιο.

Προσφέρει στα πολιτικά κόμματα οικονομική υποστήριξη για στρατηγικές και δραστηριότητες που στόχο έχουν ν' αυξήσουν την αναλογία των γυναικών στα εκλεγμένα σώματα. Εκτός από ένα μικρό κόμμα, όλοι οι οργανισμοί έχουν δεχτεί τις επιχορηγήσεις και αναπτύσσουν στρατηγικές για να προωθήσουν γυναίκες.

Στα περισσότερα Κράτη-Μέλη της ΕΕ τα πολιτικά κόμματα έχουν αναλάβει ν' αυξήσουν την πολιτική συμμετοχή των γυναικών μέσω κάποιου συστήματος ποσόστωσης.

■ "1 γυναίκα στους 2" ήταν το καθήκον που ανέλαβαν οι Σουηδοί Σοσιαλδημοκράτες το 1994. Από τότε οι Σουηδέζες δεν έχουν εκπροσωπηθεί παντού κατά 50%, αλλά είναι παρούσες στα πολιτικά αξιώματα σε αναλογία πολύ μεγαλύτερη από πριν.

Γενικά οι ποσοτώσεις έχουν θετικές επιπτώσεις στην ανακήρυξη γυναικείων υποψηφιοτήτων. Στα όργανα διοίκησης των πολιτικών κομμάτων που έχουν κανονισμό ποσόστωσης, υπάρχει μεγαλύτερη εκπροσώπηση γυναικών. Ωστόσο μόνο σε σπάνιες περιπτώσεις φθάνουν οι ποσοτώσεις των πολιτικών κομμάτων και στα εθνικά κοινοβούλια.

- Στη Φινλανδία και την Αυστρία οι Σοσιαλοδημοκράτες έχουν καταφέρει να έχει η κοινοβουλευτική τους ομάδα την ίδια ποσόστωση που έχουν και τα κόμματά τους, δηλ. 40% και 25% αντίστοιχα.
 - Στην Ολλανδία και στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας είναι τα μικρά, αριστερά κόμματα που επιβάλλουν την ποσόστωση του 50% και στο κοινοβούλιο.
 - Η θέση των γυναικών υποψηφίων στις λίστες είναι ένας σημαντικός παράγοντας για την εκλογή τους. Μερικά κόμματα, όπως η συμμαχία των οικολογικών κομμάτων στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας "B90/Grüne", χρησιμοποιούν με συνέπεια την αρχή του «φερμουάρ» (άνδρες και γυναίκες τοποθετούνται εναλλακτικά στη λίστα του κόμματος).
 - Μ' αυτή την ίδια αρχή η συμμαχία των σοσιαλιστών (PS), των αριστερών ριζοσπαστών (PRDG) και της κίνησης πολιτών (MDC) στη Γαλλία πέτυχε ν' αυξήσει την αναλογία των γυναικών μελών του κοινοβουλίου. Το ίδιο ισχύει για τη γαλλική οικολογική συμμαχία: από 29,4% σε 45,5%, το οικολογικό κόμμα σε 44,4%.
- Μέσ' από ενημερωτικές καμπάνιες, ιδιαίτερα οι μη κυβερνητικές οργανώσεις ενθαρρύνουν άνδρες και γυναίκες ψηφοφόρους να ψηφίζουν γυναίκες υποψήφιες. Αυτό αυξάνει την πίεση στα κόμματα να προβάλλουν περισσότερες γυναίκες.
- Στη Βρετανία η "ομάδα 300" πραγματοποιεί δημόσιες καμπάνιες. Στόχος της είναι να εκλεγούν 300 γυναίκες βουλευτές στο κοινοβούλιο (σήμερα είναι συνολικά 121 ή 18,4%). Η "λίστα της Έμιλυ" παρέχει οικονομική υποστήριξη για την προεκλογική καμπάνια γυναικών υποψηφίων ανεξάρτητα από το κόμμα, στο οποίο αυτές ανήκουν.
 - Πριν από τις εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο του 1999 η Επιτροπή κυκλοφόρησε ένα φυλλάδιο σε 11 γλώσσες κι ένα "σύνολο εργαλείων για την καμπάνια", που μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε όλα τα Κράτη-Μέλη της ΕΕ από κυβερνήσεις και από μη κυβερνητικές οργανώσεις. Το υλικό, που διανέμεται δωρεάν, περιέχει υποδείγματα για διαφημίσεις κι ένα τηλεοπτικό "σποτ" και έχει ως πρότυπο την καμπάνια "Ψηφίστε Ισότητα Συμμετοχή" που οργανώθηκε το 1994 από το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Εμπειρογνομημένων "Γυναίκες στα Κέντρα Λήψης Αποφάσεων".

Η "Ευρωπαϊκή Βάση Δεδομένων - Γυναίκες στα Κέντρα Λήψης Αποφάσεων" περιέχει στοιχεία και αριθμούς για την πολιτική συμμετοχή των γυναικών στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στα Κράτη-Μέλη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου - Νορβηγία, Ισλανδία και Λίχτενστάιν. Από το 2000 και μετά θα καταγράφονται τα δεδομένα και στις υπό ένταξη χώρες της κεντρικής και ανατολικής Ευρώπης.

Η βάση δεδομένων είναι προσβάσιμη μέσω του Ίντερνετ (www.db-decision.de) και ενημερώνεται τακτικά (π.χ. μετά από εκλογές).

Το πρόγραμμα είναι μέρος του 4ου Κοινοτικού Μεσοπρόθεσμου Προγράμματος Δράσης για Ίσες Ευκαιρίες για Γυναίκες και Άνδρες. Το έτος 2000 η βάση δεδομένων θα επεκταθεί, ώστε να συμπεριλαμβάνει τις πληροφορίες του τραπεζικού και χρηματοοικονομικού τομέα και των τεχνολογιών επικοινωνίας.

Η βάση δεδομένων αποτελεί βάση για αναλύσεις και μελέτες σε όλο το εύρος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Περιέχει διαρκώς αυξανόμενο όγκο πληροφοριών για την πρόοδο που συντελείται στις πολιτικές ίσων ευκαιριών στα Κράτη-

Μέλη και για τους δρόμους, από τους οποίους εισέρχονται οι γυναίκες στην πολιτική.

Προσφέρει στους πολιτικούς, τους επιστήμονες, τους κοινωνικούς εταίρους και στα μέσα μαζικής επικοινωνίας επιχειρήματα και κίνητρα για πολιτικές δράσεις με στόχο την αύξηση της συμμετοχής γυναικών στις θέσεις λήψης αποφάσεων. Μαζί με υποστηρικτές απ' όλα τα μέρη της Ευρώπης η ομάδα του προγράμματος προσπαθεί να εγγυηθεί την επιβίωση της βάσης δεδομένων και πέρα από την περίοδο υποστήριξής της από το 4ο Πρόγραμμα Δράσης.

Δίκτυο Γυναικών Εμπειρογνομόνων

Η βάση δεδομένων αντλεί από το έργο του Ευρωπαϊκού Δικτύου Εμπειρογνομόνων "Γυναίκες στα Κέντρα Λήψης Αποφάσεων" (1992-1996).

Σήμερα συνεργάζεται με γυναίκες εμπειρογνώμονες από 18 Κράτη-Μέλη της ΕΕ και του Ε.Ο.Χ. και τη συντονίζει το FrauenComputerZentrumBerlin (FCZB - Γυναικείο Κέντρο Η/Υ, Βερολίνο).

Μια ακόμα συνεργαζόμενη οργάνωση είναι το Center for the American Woman and Politics (CAWP-Κέντρο για την Αμερικανίδα και την Πολιτική, Νιου Τζέρσι/ΗΠΑ (<http://erebus.rutgers.edu/~cawp>), που ερευνά τη συμμετοχή των γυναικών στην πολιτική στις ΗΠΑ από το 1971.*

** Η προώθηση των ίσων ευκαιριών για γυναίκες και άνδρες προχωρεί χέρι-χέρι με την πρόοδο στην οικοδόμηση της «Κοινωνικής Ευρώπης».*

Διεθνείς εταίροι

Elke Beneke, A-Klagenfurth

Tel: (+43) 676/317 61 01, Fax: (+43) 463/505 38 17, E-mail: amb.office@ifk-kaernten.at

Kristin Bergersen, Centre for Gender Equality in Norway, N - Oslo

Tel.: (+47) 22/242 571, Fax: (+47) 22/249 521, E-mail: postmottak@likestilling.no

Milja A. C. Bos, Department of Women's Studies - PWP, NL-Nijmegen

Tel.: (+31) 24/361 58 69, Fax: (+31) 24/361 18 81, E-mail: M.Bos@maw.kun.nl

Helle Jacobsen, Elle-Consult, DK - Copenhagen

Tel.: (+45) 33/125 690, Fax: (+45) 33/125 630, E-mail: hj@elle-consult.dk

Jaana Katriina Kuusipalo, University Tampere, FI - Tampere

Tel.: (+358) 3/215 69 43, Fax: (+358) 3/215 65 52, E-mail: ptjaku@uta.fi

Petra Meier, Vakgroep Politieke Wetenschappen, Vrije Universiteit, BL - Brussels

Tel.: (+32) 2/629 20 51, Fax: (+32) 2/629 20 59, E-mail: pmeier@vub.ac.be

Isabel Romão, Comissão Para a Igualdade e Para os Direitos das Mulheres, P - Lisbon

Tel.: (+351) 1/798 30 23, Fax: (+351) 1/798 30 98

Maria Grazia Ruggerini, I - Rome

Tel./Fax: (+39) 06/445 01 16, E-mail: mg.ruggerini@flashnet.it

Alexandra Seeland, FrauenComputerZentrumBerlin, D - Berlin

Tel.: (+49) 30/617 970 -0, Fax: (+49) 30/617 970 -10, E-mail: seeland@fczb.de

Dominique Simon-Pelrano, Secrétaire d'Etat aux droits des Femmes et à la Formation professionnelle, F-Paris; Tel.: (+33) 1/443 825 60, Fax: (+33) 1/443 829 05
E-mail: dominique.simon-pelrano@cab.travail.gouv.fr

Penny Spelling, GB-London
Tel.: (+44) 20/845 883 18, E-mail: pennyspelling@learnirect.net

Katharina Taschke, S-Stockholm
Tel./Fax: (+46) 70/627 56 95, E-mail: ktaschke@hotmail.com

Nadine Du Bois, Monique Stein, L-Bridel
Tel./Fax: (+352) 33/77 97, E-mail: theo.thill@ci.educ.lu

Fundacion Mujeres, Carlota Bustelo, Ana Chillida, E-Madrid
Tel./Fax: (+34) 1/556 83 84, E-mail: equiponora@fundacionmujeres.es

Gleichstellungsbüro Fürstentum Liechtenstein, FL-Vaduz
Tel.: (+423) 236/6060, E-mail: Bernadette.Kubik-Risch@gsb.li.li

Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ), GR-Αθήνα
Tel.: (+30) 1/331 16 85-7, Fax: (+30) 1/331 17 79, E-mail: kethi@kethi.gr
Website: www.kethi.gr

National Women's Council of Ireland, Patricia Lee, IRE-Dublin
Tel.: (+353) 1/661 5268, Fax: (+353) 1/676 0860, E-mail: info@nwcs.ie

Η ομάδα

Ευρωπαϊκή Βάση Δεδομένων - Γυναίκες στα Κέντρα Αποφάσεων (www.db-decision.de)
FrauenComputerZentrumBerlin: Almut Borggrete, Angela Lacroix, Alexandra Seeland,
Kerstin Teske, Renate Wielpütz
Tel.: (+49) 30/617 970-0, Fax: (+49) 30/617 970-10, E-mail: db-decision@fczb.de

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΤΕΡΝΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

